

Zekat, vrijednosti i neki propisi (Medina)

Hatib: dr. Ali ibn Abdurrahman el-Huzejfi

20. šaban 1440. po Hidžri / 26. april 2019.

Hvala Allahu, Silnom, Darovatelju. Opskrbio je Svoja stvorenja blagodatima, vidljivim i nevidljivim. Vjernici su Mu zahvalni na tome, a nevjernici ih poriču.

Naš Gospodar, slavljene neka je, daruje Svoje dobro, uvijek i trajno, i Njegovo pravo ne mogu ispuniti pokorni svojom pokornošću, niti Mu mogu naškoditi grešnici svojom nepokornošću.

On je neovisan, Svojim Bićem, imenima i svojstvima. Uzvišen je Svojom veličinom, ponosom i slavom, a Njegova stvorenja ovisna su o Njemu u svakom trenutku. On nema druga. Njemu pripada vlast i svaka hvala i zahvala. On upravlja Svojim stvorenjima, i sve Mu je potčinjeno.

Svjedočim da je naš vjerovjesnik i prvak Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, Njegov rob, poslanik i odabranik među Njegovim stvorenjima. Allahu moj, smiluj se, blagoslovi i spasi Svog roba i poslanika Muhammeda, i njegovu porodicu i sve ashabe.

Bojte se Allaha, vašeg Gospodara. Ko se bude držao puta bogobožnosti, postići će svako dobro i dosegnuti najveće deredže, a onoga ko skrene s tog puta stići će nesreća i poniženje i srozat će se do najnižih razina.

O muslimani, vaša vjera je vjera dobročinstva, dobročinstva prema sebi i prema drugim Božijim stvorenjima. Nema nijedne naredbe, zabrane i norme a da se njihovom primjenom ne postiže dobročinstvo prema sebi i drugim stvorenjima, i oni su garancija sreće na dunjaluku i užitka na ahiretu.

Uzvišeni kaže: “Allah ne želi da vam pričini poteškoće, već želi da vas učini čistim i da vam blagodat Svoju upotpuni, da biste bili zahvalni” (El-Maida, 6); “Allah sve zna,

a vi ne znate” (En-Nur, 19); “Allah zahtijeva da se svačije pravo poštuje, dobro čini, i da se bližnjima udjeljuje, a razvrat i sve što je odvratno i nasilje zabranjuje; da pouku primite, On vas savjetuje” (En-Nahl, 90).

Štaviše, propisane šerijatske sankcije, koje se izvršavaju nad počiniocima krivičnih djela, korisne su i za počinioca i za društvo u cjelini; imaju preventivni efekat – odvrćaju ljude od činjenja krivičnih djela, ali isto tako iskupljuju njihovog počinioca od grijeha.

Poslanik, sallallahu alejhi sellem, rekao je za čovjeka nad kojim je izvršena šerijatska kazna: “Tako mi Onoga u Čijoj je ruci moja duša, on se sada kupa u džennetskim rijekama.” (Buhari i Muslim) Ovo se odnosi na kazne koje počinioca grijeha mogu očistiti od grijeha, međutim što se tiče grijeha “suprotstavljanja Allahu i Poslaniku” i činjenja nereda na Zemlji, ne postoji sankcija koja bi njegovog počinioca očistila od grijeha, i iako se nad njim izvršava šerijatska kazna na ovom svijetu, to ga neće spasiti od ahiretske kazne. Uzvišeni kaže: “To im je poniženje na ovome svijetu, a na onome svijetu čeka ih patnja velika.” (El-Maida, 33) Izvršavanje kazni, koje je Allah propisao, predstavlja dobročinstvo prema društvu i zajednici, jer se na taj način od njega otklanjaju nepravda, nasilje i zlo, i čuvaju njegova sigurnost, stabilnost i svetinje. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: “Da se izvrši samo jedna propisana kazna, bolje je za stanovnike Zemlje nego da kiša pada četrdeset jutara.” (Ahmed, Nesai i Ibn Madža od Ebu Hurejre, radijallahu anhu)

Najveće dobročinstvo prema stvorenjima jeste otklanjanje Božijih kazni kroz izvršavanje Njegovih propisa. Ništa ne može otkloniti opće kataklizme kao što to može primjena šerijatskih propisa. Uzvišeni kaže: “Reci: ‘On je kadar poslati protiv vas kaznu iznad vaših glava ili ispod vaših nogu ili da vas u stranke podijeli i učini da silu jedni drugih iskusite.’ Pogledaj samo kako Mi potanko iznosimo dokaze da bi se oni urazumili!’” (El-En’am, 65).

Zejneb bint Džahš, radijallahu anha, rekla je: “Jedne noći Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, probudio se iz sna preplašen, i rekao je: ‘La ilahe illallah! Teško Arapima

od zla koje se prikućilo! Danas je od zida kojim su zagrađeni Jedžudž i Medžudž otvoreno ovoliko’, pa je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, napravio krug spojivši palac i prst koji je do njega. Upitala sam: ‘Allahov Poslaniče, zar ćemo biti uništeni a među nama ima dobrih ljudi?’, a Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, odgovorio je: ‘Da, kada se umnoži zlo.’” (Buhari i Muslim)

To znači: kada se masovno budu konzumirali droga i alkohol, i kada se proširi blud i homoseksualizam.

Pogledajte i razmislite o veličini Allahove milosti prema nama i o Njegovim propisima kojima se postiže dobročinstvo prema sebi i prema drugim stvorenjima. Vaš Gospodar zaista mnogo prašta, milostiv je i pun ljubavi, On je sveznajući, mudar, neovisan i plemenit. Jedan od najuzvišenijih propisa, koji je Uzvišeni Allah propisao u Svojoj Knjizi, jeste zekat, na koji nas podsjeća i ovaj blagoslovljeni i plemeniti mjesec i ovo odabrano vrijeme.

Dobro koje u sebi sadrži zekat poznato je svakom muslimanu, a samo Allah Milostivi zna njegovu istinsku vrijednost i veličinu. Zekat je neodvojiv od namaza. Uzvišeni kaže: “I molitvu obavljajte, i milostinju udjeljujte, i draga srca Allahu zajam dajte! A dobro koje za sebe unaprijed osigurate naći ćete kod Allaha još većim i dobit ćete još veću nagradu.” (El-Muzzemmil, 20)

Jedan od aspekata dobročinstva, koje sadrži zekat, jeste spuštanje bereketa, blagoslova, u imetak onoga koji daje zekat. Uzvišeni kaže: “... što god vi udijelite, On će to nadoknaditi, On najbolje opskrbljuje” (Saba, 39). Zekat čuva imetak od propasti i uništenja. Omer, radijallahu anhu, prenosi da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: “Nije propao nijedan imetak na kopnu i moru osim zbog uskraćivanja zekata.” (Taberani, “El-Evsat”) Aiša, radijallahu anha, prenosi da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: “Nijedan se imetak neće pomiješati sa zekatom a da ga neće uništiti.” (Taberani)

Davanjem zekata musliman čini dobročinstvo prema sebi tako što se čuva od Allahove kazne. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenosi da je Vjerovjesnik, sallallahu

alejhi ve sellem, rekao: "Nema nijednog vlasnika zlata i srebra, koji ne izvršava svoje obaveze prema njima, a da na Sudnjem danu ono neće biti zagrijano i usijano na vatri i njime žigosana njihova čela, slabine i leđa, i to će se ponavljati u danu koji traje pedeset hiljada godina, sve dok Allah ne presudi među robovima, i ne bude vidio svoj put i završnicu ka Džennetu ili u Džehennemu." Neko je upitao: "A šta je sa vlasnikom deva?", a Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, reče: "Nema nijednog vlasnika deva, koji ne izvršava svoju obavezu prema njima, a od tih obaveza je njihova muža na dan kada idu na pojenje (i dijeljenje njihovog mlijeka prolaznicima), a da na Sudnjem danu neće biti bačen licem na tlo, pa će ga one gaziti svojim papcima i ujedati svojim ustima, a bit će u velikom broju, ogromnih tijela i snage. Samo što pređe prva, preći će i ona zadnja, i tako će se ponavljati u danu koji će trajati pedeset hiljada godina." Neko upita: "Allahov Poslaniče, a vlasnik goveda i ovaca?" Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, reče: "Nema nijednog vlasnika goveda i ovaca, koji ne izvršava svoje obaveze prema njima, a da na Sudnjem danu neće biti bačen licem na tlo, pa će ga one ubadati svojim rogovima i gaziti svojim papcima. Samo što pređe prva, preći će i ona zadnja, i tako će se ponavljati u danu koji traje pedeset hiljada godina." (Buhari i Muslim)

Onaj koji daje zekat čini dobročinstvo sebi i uvećava mu se nagrada. Uzvišeni kaže: "Ko uradi dobro djelo, bit će deseterostruko nagrađen." (El-En'am, 160)

Dobro djelo vrednuje se od deset do sedam stotina puta i više od toga, kao što se navodi u hadisu Ibn Abbasa, radijallahu anhumu. Niko nikome neće pokloniti nijedno dobro djelo na Sudnjem danu, makar bio i bližnji.

Zekat je dobročinstvo prema siromašnima, i njihovo pravo u imetku bogatih. Allah, džellešānuhu, učinio ga je obavezom bogatih. Zekat je solidarnost, samilost, saosjećanje i potpomaganje među muslimanima, a bez ovih osobina nema popravka i napretka u društvu.

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, preporučio je da se vodi briga o siromašnima i nejakima, i pojasnio je da Allah, džellešānuhu, spušta Svoju pomoć i opskrbu zbog

njih. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: "Da li vas Allah pomaže i opskrbljuje i zbog koga drugog osim vaših nejakih!" (Buhari od Sa'da ibn Ebu Vekkasa, radijallahu anhu)

Također je rekao: "Tražite moje zadovoljstvo u brizi prema nejakima, jer su oni razlog Božije pomoći i opskrbe." (Ebu Davud sa dobrim senedom od Ebu Derdaa, radijallahu anhu)

To je zato što je Allah, džellešānuhu, uz slomljena i ponizna srca. Siromasi će tražiti od bogataša svoja neostvarena prava. Enes, radijallahu anhu, prenosi da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Teško bogatašima zbog siromaha na Sudnjem danu. Siromasi će reći: 'Gospodaru naš, oni su nam uskratili prava, koja si nam Ti dao kod njih', pa će Allah reći: 'Tako mi Mog ponosa i uzvišenosti, vas ću približiti Sebi, a njih ću udaljiti.'" (Taberani, "Es-Sagir" i "El-Evsat")

Allah, slavljēn neka je, propisao je zekat na zlato i srebro kada dostignu vrijednost nisaba (nisab je određeni iznos imovine čiji se vlasnik tretira imućnim), a obavezni dio, koji se izdvaja na tu vrijednost, je 2,5%. Nisab u zlatu iznosi 85 grama, ili isti taj iznos u novčanoj protuvrijednosti. Nakit koji se ne koristi (koji se čuva kao blago) podliježe obavezi zekata (prema jednoglasnom mišljenju učenjaka), a prema odabranom mišljenju, obavezi zekata podliježe i nakit koji se upotrebljava, kada dostigne vrijednost nisaba, jer su dokazi koji govore o obaveznosti zekata na nakit općeniti.

Nisab na ovce iznosi četrdeset ovaca, i na ovaj broj obaveza je, na ime zekata, dati jednu ovcu. Nisab na goveda iznosi 30 krava, i na ovaj broj obaveza je dati jedno goveče u drugoj godini starosti. Nisab na deve iznosi pet deva, i na ovaj broj obaveza je dati jednu ovcu.

Za detaljnija pojašnjenja o zekatu na sitnu i krupnu stoku (na količinu veću od spomenutih), treba konsultovati islamske učenjake.

Obavezi zekata podliježu sve vrste trgovačke robe, kojom osoba trguje radi ostvarivanja dobiti. Zekat na trgovačku robu obračunava se tako da se procijeni njena vrijednost i na ukupnu izračunatu vrijednost daje se 2,5% nakon što prođe godina dana od posjedovanja nisaba. Zekat se daje i na poljoprivredne proizvode, žitarice, datule, suho grožđe i sl., ako dostignu vrijednost nisaba. Zekat na poljoprivredne proizvode daje se na ukupne prinose u iznosu od 10% za prirodno navodnjavanje, 5% za vještačko navodnjavanje, kao što je to pojašnjeno u vjerodostojnom sunnetu. Nisab na poljoprivredne proizvode iznosi 300 sāova (sā iznosi četiri pregršti, oko 653 kg).

Musliman će biti nagrađen i za sve ostale vidove trošenja imetka na Božijem putu, mimo zekata, kako za one obavezne tako i za one dobrovoljne, i zato je preporučeno da se u toj vrsti dobra natječu oni koji žele da se natječu, a posebno u blagoslovljenom mjesecu ramazanu. Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenosi da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Nema nijednog čovjeka koji udijeli milostinju, draga srca, a Allah prima samo ono što se draga srca udijeli, a da Milostivi ne uzme njegovu milostinju Svojom desnicom, makar bila datula, i ona raste u ruci Milostivog sve dok ne postane veća od brda, kao što neko od vas odgaja mladunče." (Buhari i Muslim)

Ebu Umama, radijallahu anhu, prenosi da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Činjenje dobrih djela čuva od nevolja, tajna milostinja gasi srdžbu Gospodara, a održavanje rodbinskih veza produžuje život." (Taberani, "El-Kebir") Ebu Hurejra, radijallahu anhu, prenosi da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Sadaka gasi srdžbu Gospodara, i čuva čovjeka od loše završnice."

Alija, radijallahu anhu, prenosi da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Požurite sa sadakom, jer joj nevolja ne može ništa."

Pogledaj, brate u islamu, kolika je samo Allahova plemenitost, darežljivost i dobrota, kako daje obilno i mnogostruko, a od tebe traži da uradiš i potrošiš malo, i za sve to ti daje veliku nagradu. Kada bi svi imućni ljudi dali zekat, ne bi ostao nijedan

siromašan čovjek. Uzvišeni kaže: "Reci vjernicima, robovima Mojim, da molitvu obavljaju i da udjeljuju i tajno i javno, dio onoga što im mi darujemo, prije nego što nastupi Dan u kome neće biti trgovanja ni prijateljstva." (Ibrahim, 31)

O ljudi, Allah vas je upozorio na vašeg otvorenog neprijatelja – šejtana, koji odvraća od svakog dobra i poziva svakom zlu, kako bi povećao broj svojih sljedbenika i kako bi ih zaveo s Pravog puta. Uzvišeni kaže: "O ljudi, Allahova prijetnja je, zaista, istina, pa neka vas nikako život na ovome svijetu ne zaslijepi i neka vas šejtan u Allaha ne pokoleba. Šejtan je, uistinu, vaš neprijatelj, pa ga takvim i smatrajte! On poziva pristaše svoje da budu stanovnici u Vatri." (Fatir, 5–6)

Napad na policijsku stanicu, koji se desio u prošlu nedjelju, predstavlja otvoreni čin neprijateljstva, sijanja nereda i smutnje na Zemlji, veliki zločin, pobunu protiv džemata muslimana i njihove legalne vlasti, ubijanje nedužnih ljudi, pokušaj narušavanja sigurnosti i stabilnosti zemlje, širenje straha, ekstremizma i terorizma.

Nadali smo se da će ljudi koji čine ovakva gnusna djela, kojima je šejtan lijepim prikazao ono što rade, uzeti pouku iz nekih ranijih dešavanja, da će se vratiti na Pravi put i ostaviti put ekstremizma i terorizma, međutim pokazalo se da oni to ne žele i da će ustrajati u svojoj zabludi bez obzira na cijenu.

Onaj ko se suprotstavi Allahu i Poslaniku i čini nered na Zemlji, neće naštetiti nikome osim samom sebi. Uzvišeni kaže: "... a spletke će pogoditi upravo one koji se njima služe" (Fatir, 42).

Ugrožavanje sigurnosti vlastite zemlje najveća je izdaja, jer je sigurnost zajednička odgovornost svih njenih stanovnika. Koga njegova duša nagovori na zlo i činjenje nereda na Zemlji, neka zna da Allahovoj kazni ne može umaći i ona će ga stići na ovom ili budućem svijetu. Obaveza je upućivati dovu za one koji se brinu o sigurnosti i pomoći im u tome, a ne napadati ih. Ko ubije muslimana, njegovo prebivalište bit će Džehennem, u njemu će vječno ostati i loše li je on boravište. Uzvišeni kaže: "Zar ne vide da smo Harem svetim i sigurnim učinili, dok se svuda okolo njih otima i

pljačka? I zar u laž vjeruju, a na Allahovim blagodatima su nezahvalni?" (El-Ankebut, 67)

Neka oni koji čine ovakva djela dobro razmisle o posljedicama terorizma: da li zaista žele stvaranje haotičnog stanja, u kojem neće biti moguće obavljanje namaza u džematu i džuma-namaza, u kojem će se prolijevati nedužna krv i gaziti svetinje i čast muslimana, pljačkati imovina i uništavati privatni posjedi, ili žele sebi oduzeti život? Allah, džellešanuhu, žestoko je zaprijetio onima koji to čine: "... i jedni druge ne ubijajte! Allah je, doista, prema vama milostiv. Onoga ko to nepravično i nasilno uradi – Mi ćemo u Vatru baciti, to je Allahu lahko" (En-Nisa, 29–30).

Ubici/samoubici neće ništa koristiti fetva, šerijatskopravno rješenje, onoga ko mu je tu fetvu izdao i on će sam snositi odgovornost za ono što je učinio. Da nas Allah sačuva od smutnji koje vode u zabludu i od Vatre! Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao je: "Ko se ubije oštrim predmetom, taj predmet će biti u njegovoj ruci i s njime će se probadati u Džehennemu, i vječno će ostati u njemu." (Buhari i Muslim od Ebu Hurejre)

Zatim, znajte da vam je Allah naredio da donosite salavate i selame na Njegovog Vjerovjesnika, pa je rekao u mudroj Objavi: "Allah i meleki Njegovi blagosiljaju Vjerovjesnika. O vjernici, blagosiljajte ga i vi i šaljite mu pozdrav!" (El-Ahzab, 56)

Allah podario blagoslov meni i vama u časnom Kur'anu, i okoristio mene i vas njegovim ajetima i mudrom opomenom.

Rekoh ovo i od Allaha Uzvišenog tražim oprost za sebe, vas i sve muslimane od svakog grijeha, a tražite i vi, On mnogo prašta i milostiv je.

